

domekako kontuak

Mikel Aramendi

Añooveros III eta Cavanillas II

Munduko potentzia demografi-ko nagusietako bi elkarren aurka botoi nuklearra saka-tzeko zorian daudeneko garai hauetan, memoria eta ikuspegi historikorik gabe-ko agintariak edukitzea inoiz baino ka-tastrofikoagoa izan daiteke. Ulermen es-kasia hori herritarrok ere derrigor oroimen gabeak izan behar dugun ustearekin nahasten bada, esperpenti-koa izan daiteke emaitza, ordea. *Deja vu*, tragikomikoen kutsu hori bizi-bizirik dastatzen zen herenegun Euskal Herriko gotzainetako hiruk argitaratutako pasto-ralaren aurka P. Cabanillas (semea) esa-ten ari zena entzun ahala. Momentu ba-tez, nahastu eta duela 28 urte bere aitak Añooveros kasuan erabilitako paperen batzuk irakurtzen ez ote zen ari otu zi-tzaidan.

Handiegia litzateke horren oroimen gabeak balira. 1974ko gertaera hura, da-goen bezala liburuetan ez balego ere, pri-bilegiozko behatokitatik ikusi ahal izan zuten egungo honen protagonistetako gehienek. Osabaren Udaberri Plan haie-tan sartuta zebilen ordurako Jaime Ma-yor. Londresen hippy aberatsa zelarik ere, Pio gazteak jakingo zuen zenbat kos-tatzen zitzaion aitari Franco eta Ariasen bozeramaile ofiziala izatea eta, aldi bere-an, aperturista, sona edukitzea. Aznar Acedo irrati-kazetari ahaltsuaren semea da Aznar Lopez. Adin nagusikoak edo hurbilekoak ziren denak ordurako. Libu-ruetan dago, bestalde, Eliza eta gobernuaren arteko gatazka hark frankismo ahituari eman zion bulkada akabatzaile...

Rouco ez dela Tarancon, ezta ere Wojtyla Montini? Dudarik gabe. Ezta ere Espainiako agintaria ez da une honetan flebitisak ajeatutako agure dik-tadorea, gehiengo absolutua duen lehen ministro eskuindar haizatua baizik.

MANUEL H. DE LEÓN / EFE

Pio Cabanillas Espainiako Gobernu bozeramailea, Mariano Raxoi Barne ministroarekin.

Argi gorria

Mallagarai kasua ikusita burua betiko lepotik duela balirudike ere, argia urre kolore-tik gorrira pasatu dela diote pertsonaia hurbiletik ezagutzen dutenek. Jerseyko BB-Varen kontuei buruz M. Orejak sartu omen zion ziri aprobetxategiak ipini bide du azkenean (h)irakiten Epaila Kanpeadorea. 1993ko pasadizoak, haatik, erakusten du hau, jaunarekin haserretutakoan, ez dela deserrira joaten, aspaldiko hura bezala.

Beste ezberdintasun asko ere, baterako-ak zein besterakoak, aurkituko genituz-ke sakontzen sartuz gero. Baina gero eta argiago dago Francok ezintasunez egindako hutsegite bertsua errepika-tzen ari dela Aznar harrokeriaz. Hark bezala honek, aurkariaren ikuspuntuak aintzakotzat hartzeko ezintasuna du, eta berea ez beste ikuspegi bat edonork hobestea ezin du ulertu.

Francori herrien autonomia ulertzea bezain zaila egiten zaio Aznarri Batasu-na lege kanporatzeak demokraziaren oinarriak kamusten dituela ulertzea. Ez dugu asko aurreratu hiru hamarkada hauetan.

Indarra eta ahalmena

Gai denari ahalmenik ez ematea baino are arriskutsuagoa dela ezgauzari inda-rra ematea, zioen atsotitzak. Gehiengo absolutuaren segurantzian egokitu den PPren kasuan, berresten ari da aburu ez-korra. Euskal Gotzainen idatzia kalera-tzen zen egun berean gogorarazten zion F. Alcarezek Aznarri duela sei urte, egungoa baino egoera objektibo zailago-an, HB lege kanporatzearen aurka jaul-kitzen zituenak.

Memento gaiztoaren inguruan isilta-sun mediatikoa, eta bere ikuspuntuaren aldeko zalaparta handiena, lortzea aski dela irudituko zaio ETaren biktimak aharitzat hartuta dabilen zalduntxoari. Bego horretan. Oposizioko indar nugu-siaren ahulezia politikoa (patetikoa, be-netan, iragan astean), aski duela baderi-tzo, bera dagoen lekura nola iritsi zen hausnartzeak on egingo lioke. Otegiren aurkako txorimalokeria atzera botaz Au-zitegi Gorenak aurkeztu diona oilar ara-zotzat ulertzeko besterik gai ez bada, be-rak igarriko dio.

Ariasen lekuan Giron ez zegoelako gertatu zela dena, usteko du beharbada.

gogoratu

Joxan Elozegi

DUELA 1071 URTE

Semenogartzeiz

931ko maiatzaren 29an hil zen, hil omen zen eta hil bide zen ere ber-din esan genezakeen, Semeno Gartzeiz, errege peto-petoa izatera iritsi ez zen Iru-ñeko erregea. Haren historiaren inguruko agiriek salatzen digutenez badakigu, 925eko abenduaren 10etik 931ko maiatza-ren 29ra arte agintean iraun zuen bitarte hartan, gartsu borrokatu zela Tuterako tuji-biarren aurka eta haren emazte Santxa Aznarezek hainbat seme-alaba ekarri zizkiola. Nahikoa da errege izan ez zen errege ba-tentzat.

Gartzea Semenoitzen eta Iruñeko errege Santxo Gartzeiz I.aren anaia zen Semeno, eta errege jardun zuen Gartzea Santxoiz I.a adin txikia zen bitartean. Gordean ageri zaigu beti Gartzea Semenoitzen irudia, har-taz deus esatea beti kalterako balitz bezala.

Baina tira, noizbait esan ziguten enekota-rran eta semenotarren arteko auzia, auzi-zuria bezain iluna, zela Nafarroako errege-erregina kastaren jatorria, eta mutueri ho-rretan iraun dugu egun arte, historia berri-tzeko osagai aski ez dugun arren. Datuak datu, Semeno Gartzeizen emazte Santxa Aznarezen ahizpari Tota zeritzola erants genezake. Bejondeiala Joxan!

Ez da Semeno Gartzeiz hau euskal histo-

riako lehen semenotarra, ez eta gutxiago ere. Semeno Azkarra dute kronikek Iruñe-ko lehen monarkia ezaguneko erregeen ar-baso hurbiltzat. Iluna, berriro ere, haren ja-torria: Iruñeko hiritik ekialdeko lurretako jauna, «magnate» bihurtu du —hau da, *handiki*(?)— Nafarroako egungo entziklo-pedia ofizial (zergatik ez esan) nazkagarri batek. Izan ziren, halaber, beste Semeno asko eta haien aipamenik ez da falta gure

historia liburuetan... baina nekez jasoko du irakurleak Semenoren berri, ez bada Ji-meno edo Ximenoren bila abiatu. Nekez abiatuko da enekotarren eta semenotarren istorioen aztarren bila hasiko, ez bada au-rrez «iñigoen» eta «jimenoen» arrastoaren usainera inguratu.

Ez dakit gure Semeno Gartzeizen ga-raian Semeno Gartzeiz sekula izan zenik, are gutxiago urte haietan enekotarren edo semenotarren berri zekiketenik ere. Ongi asko dakit, ordea, *jimeno*, *iñigo*, *garces*... eta bestelakorik ez zela izan, historia historia dela eta herriari, orobat Euskal Herriari, merezi ez duen historia atxiki ohi zaiola... Horregatik, ohore zuri Semeno Gartzeiz, errege izan ez zinen errege horri, Gartzea-ren seme semenotar ez (?) enekotarra izan zinela.